

fulde indskrænke sig til at anvise Pladser, og disse Kontorer, der oprettes paa den Maade og lønnes af Staten, blive kun Anvisningskontorer, enten de blive alene, eller der ved Siden af dem oprettes Kontorer, der skulle lønnes ved privat Virksomhed, thi det, som et Fæstkontor skal søge, er ikke alene at anvise Arbejde, men ogsaa at faa et Kontraktforhold i Stand mellem vedkommende Lyende og vedkommende Arbejdsgiver, og ogsaa at det sker paa den Maade, at vedkommende Lyende passer for den Virksomhed, det skal have, saaledes at baade Arbejdsgiveren og Arbejderen kunne blive tilfredse. Man kan ikke nægte, at der er visse enkelte Fæstemænd, som bestræbe sig for at opnaa dette, men paa den anden Side kan det heller ikke nægtes, at der, saaledes som Forholdene nu ere, sker store Uretfærdigheder og Udsejler paa dette Omraade. Det ærede Medlem for Vejle Amts 2den Valgkreds mente, at det kun skulde ske forsøgsvis for Københavns Vedkommende, men det mener jeg ikke. Jeg mener, at man skal gøre et mindre Skridt, og det er at gaa den Vej, som Lovforslaget tilsigter, skønt jeg ikke er enig med Lovforslaget, som det foreligger, men det skal jeg snart komme til at omtale. Naar der blev sagt af det ærede Medlem for Københavns 9de Valgkreds, at man skulde optage hele Lyndeloven til Revision, saa forekommer dette mig dog et stort Spørgsmaal, navnlig under disse vanftelige Arbejdsforhold. Jeg skulde dog ikke have noget imod at tage Lyndeloven op til Revision, og naar jeg for mit Vedkommende kan opnaa et, skal jeg strække mig meget vidt paa hele det øvrige Omraade angaaende Lyndeforholdene, og dette ene er det, at baade Lyende og Arbejdsgiver blive stilledes lige overfor indgaaede Kontrakter og Kontraktbrud, saaledes at Lyendet ikke kan forstikke sig, naar det bliver led af Tjenesten, og forlade den, og at man kan finde Lyendet, hvad Husbonden ikke nu kan. Naar man i dette Forhold bliver ligestillet overfor Kontraktbrud, kan man for mig let komme til en Ordning med Hensyn til Lyndeforholdet paa andre Omraader, saa maa Lyndeforholdet godt ordnes, paa hvilken som helst Maade Arbejdsgiveren og Lyendet kunne komme overens om, som andre Kontrakter. Jeg forstaar ikke dette Lovforslags Tanke, som forudsætter, at alt udenfor København er saa nogenlunde, at man kan bruge det. Thi det er jo langtfra Tilfældet. Det er nemlig et Spørgsmaal, om ikke Forholdene uden for København, baade i By og paa Land, i Virkeligheden ere tilnærmelsesvis, om ikke fuldt saa daarlige som i København, thi Forholdet er jo ble-

vet det i de senere Aar, desværre, at man saa at sige i de fleste Tilfælde skal have sit Lyende gennem Fæstemænd og Fæstekontorer. Selv om et Lyende faar mindre i Løn — og kommer til at tjene samme Husbond — end det kunde have faaet ved at sætte sig til Husbonden hjemme, vil det dog helst til Byen og til de for mig ligefrem, tør jeg sige, frastødende Folkemarkeder, hvor Fæstemændene udfolde saa stor en Virksomhed. Forholdet uden for København er blevet saaledes, at det staar for mig, at man ikke kan vedtage en Lov for København alene, men at det ogsaa maa gælde for det øvrige Land, saaledes at det ikke bliver overladt til de vedkommende Kommunalbestyrelser at bestemme, om de ville have Loven udvidet til Landet, men at det maa blive lobbestemt, at den ogsaa skal gælde for Landet. De Smaa- indvendinger, jeg for øvrigt kunde have at gøre mod Lovforslaget, skal jeg lade ude af Betragtning, men blot endnu udtale, at der kan være særlige Forhold, der gøre særlige Bestemmelser for København nødvendige, men uden for København bør Forholdene være lige, ogsaa med Hensyn til, hvad Betaling Fæstemændene maa tage m. m., saaledes at et Amt ikke har sine Regler, og et andet Amt har. Sagen ordnet paa en derfra forstellig Maade. Jeg mener altsaa, at Forholdet bør ordnes ens, og hvis dette ikke kan ske, har jeg megen Betænkelighed ved at gaa med til et Lovforslag som dette paa det nuværende Stadium. Til disse korte Bemærkninger skal jeg indskrænke mig.

Berg: Jeg vil sige til det sidste ærede Medlem, at jeg ikke har tænkt mig disse offentlige, kommunale Kontorer, som skulde oprettes her i København, som blotte Anvisningskontorer for Arbejder og Arbejdsgiver, medens de vedkommende selv saa kunde sørge for Kontraktens Oprettelse. Jeg havde tænkt mig, at disse Kontorer selvfølgelig ogsaa havde den Opgave at oprette Kontrakter og sørge for, at alt, hvad dermed staar i Forbindelse, kunde ske paa en for begge Parter tilfredsstillende Maade. Jeg har heller ingenlunde tænkt mig dette udelukket, at disse Kontorer kunde staffe Arbejdere til Veje for en Principal, der søgte f. Eks. flere Arbejdere af en vis Art, f. Eks. Teglværksarbejdere osv. fra Indlandet og Udlandet, og at de kunde være forpligtede til i saa Henseende at hjælpe vedkommende, naar han opgav, hvad han ønskede, og betalte Kontoret for, at det blev offentliggjort, hvad han ønskede. Derigeimod havde ogsaa alle de, der efter en saadan Bekendtgørelse søgte Arbejde, en ganske anderledes Garanti for, at der laa